magazine voor de nederlandse sportschutter

schietsport

april 2014

- SV Nieuwleusen
- Test Kleinkaliber karabijnen
- IWA 2014

LUDIEKE ACCOMMODATIES

Een groot aantal Nederlandse schietsportverenigingen beschikt over een eigen accommodatie. Soms zijn deze schietsportaccommodaties fonkelnieuw en gebouwd volgens de laatste moderne eisen. Het overgrote deel bestaat al enige tientallen jaren en soms zijn accommodaties wel meer dan 100 jaar oud. Iedere accommodatie heeft een eigen karakter; lang niet altijd zijn schietbanen in gebruik in een gebouw dat daarvoor specifiek is opgericht, maar had dat van oorsprong een hele andere functie. Een aantal daarvan is zo bijzonder dat zij speciale aandacht verdienen. In de rubriek "Ludieke accommodaties" worden die accommodaties die zich, om wat voor reden dan ook, onderscheiden van andere accommodaties, onder de loep genomen.

De voorkant met het nieuwe logo

Hoe in Nieuwleusen een school een schietpaleis werd

Tekst en fotografie → *Schrijfbedrijf Evers van der Waart*

Zaterdag 1 maart 2014 was de dag waarop het bestuur van de Schiet Vereniging Nieuwleusen in haar clubgebouw de receptie hield om haar 50-jarig bestaan te vieren. Traditiegetrouw wordt een dergelijk jubileum, op uitnodiging, altijd bezocht door een KNSA-bestuurder; in dit geval door mevrouw Lejeune (AB-lid en tevens voorzitter van District 3). Mevrouw Lejeune was zo enthousiast over wat zij daar zag, dat zij de redactie berichtte over een gezellige luchtvereniging in een oude school, prachtig gerestaureerd en verbouwd met behoud van het oude karakter: "beslist geen oude troep!" Reden genoeg dus voor opname in deze rubriek. Na de reportage over een voormalige kapel in de vorige editie, dit maal een impressie van deze tot 'schietpaleis' omgebouwde school in Nieuwleusen.

Twee disciplines bestuurlijk in beeld gebracht

Bedrijventoernooi

Op bezoekadres 'De Lindenhof' aan het Oosteinde 49 te Nieuwleusen werden we op een zondag in maart ontvangen door voorzitter Dick van Berkum en secretaris Jaap Bijker. Doordeweeks een reportage maken in de maand maart was ondoenlijk in verband met het jaarlijkse bedrijventoernooi. Secretaris Bijker: "Al 23 jaar organiseren we in maart hier een bedrijventoernooi waar zo'n vijfhonderd man aan deelneemt. Het toernooi vindt plaats gedurende de gehele maand maart, drie avonden in de week. Behalve uit Nieuwleusen komen er teams (bestaande uit vier personen) uit Dalfsen, Zwolle, Dedemsvaart, Staphorst, Meppel, Ommen en Marknesse. Naast het bedrijfsleven komen er ook families, sport- en buurtverenigingen over de vloer. En de belangstelling wordt jaarlijks groter. Het moment dat ik op zaterdagochtend via de mail de inschrijving open, stromen de aanmeldingen binnen. Dit toernooi leeft hier in de omgeving enorm."

Het nieuwe logo dat door Gerda Lejeune werd onthuld

Ruim vijfhonderd deelnemers; zijn daar voldoende vrijwilligers, banen en geweren voor?" Voorzitter Van Berkum: "Met zes vrijwilligers lukt de organisatie aardig. Twee man voor het telbureau, twee als baancommandant en twee voor de kantine. Vrijwilligers zijn dus geen probleem. Wat banen betreft, is er ook geen probleem. We hebben de beschikking over zestien moderne elektronische 10-meterbanen. Naast de verenigingsgeweren, krijgen we voor dit evenement van de KNSA tien luchtgeweren te leen." Zo te zien aan de prijzentafel zijn er verschillende klassen. "Dat klopt. Aan de hand van de prestaties van vorig jaar - 20 wedstrijdschoten luchtgeweer staand - maken we een klasse-indeling in Hoofd- A-, B-, C- en Damesklasse. Behalve een wisselbeker voor de kampioen, krijgen alle individuele winnaars ook een prijs. Al met al maken jaarlijks dus zo'n vijfhonderd mensen bij ons kennis met de schietsport."

Wat vooraf ging aan de Wilhelminaschool op perceel 12
Hoewel de Wilhelminaschool 'pas' in 1880 op perceel 12 werd gebouwd werd reeds in 1658 op ditzelfde perceel een school annex schoolmeestershuis gebouwd. Het schoolterrein werd toentertijd geschonken door de erven Wijfferdingh.

"...In 1657 was de bevolking van het Oosterveen reeds zo toegenomen dat toen al tot de bouw van een school werd overgegaan. Deze vond plaats op het perceel 12, dat aan de erfgenamen van de kort daarvóór overleden participant Wijfferdingh toebehoorde. Zij schonken hierbij de grond voor de schoolbouw. Veel materiaal voor de bouw van de school was afkomstig van een op afbraak gekocht huis te Ulsen in de Graafschap Bentheim. Het transport per schip naar Nieuwleusen van de van dat huis afkomstige stenen, hout en ijzerwerk, was niet eenvoudig geweest. De voor de bouw nog extra benodigde pannen, ribben en spijkers werden van Jan Claassen Hackfort betrokken. Als gecommitteerden, belast met het toezicht, waren enkele gerechtigen in de marke benoemd. Deze waren de Zwolse stadssecretaris dr. Joan Buis, schoonzoon van de schenker van de grond (Wijfferdingh) en de Zwolse burgermeester dr. Willem Royer. Ze droegen aan de meestertimmerman Gerrit Derrix op het 'schoolhuijs' te bouwen. Voor de ramen zorgde ook nu de meesterglazenmaker Hendrick Stinstra uit Hasselt. Op 11 mei 1658 was de school blijkbaar grotendeels gereed. Op die dag vond namelijk een bezichtiging van de school door de heren gedeputeerden uit Zwolle plaats. Die zorgden er voor dat de predikanten van Zwolle zouden gaan collecteren om de inrichting van de school mogelijk te maken. De kosten van de schoolbouw bedroegen in totaal 538 gulden, 9 stuivers en 4 penningen. Op 27 maart 1659 werd er door de huislieden een gracht om de school gegraven. Als beloning werd hiervoor door de gecommitteerden na het gedane werk een halve ton bier aan de huislieden ter beschikking gesteld..."

Bron: Heeren van de Ligtmis: geschiedenis van de Leusener Compagnie, het begin van Nieuwleusen en het Oosterveen, Auteur: Wim Visscher, H&K Uitgevers 2005.

Alle deuren zijn in oude glorie hersteld

Van Hotel de Viersprong naar het jeugdgebouw van de kerk

Na deze nadere uitleg over het bedrijventoernooi, checken we bij de voorzitter en secretaris de geschiedenis zoals die op de website (www.schietsportnieuwleusen.nl) van de vereniging staat vermeld. De Schiet Vereniging Nieuwleusen werd op 24 januari 1964 door de heer Oosting van de Rijkspolitie, de heer Henk Schoemaker van Hotel de Viersprong, en de heer Gerrit Jan van Berkum opgericht. De eerste vijf jaar van het bestaan werd er geschoten in Hotel de Viersprong. Omdat het telkens op- en afbreken van de banen voor de nodige problemen zorgde, nam het bestuur in 1969 contact op met de

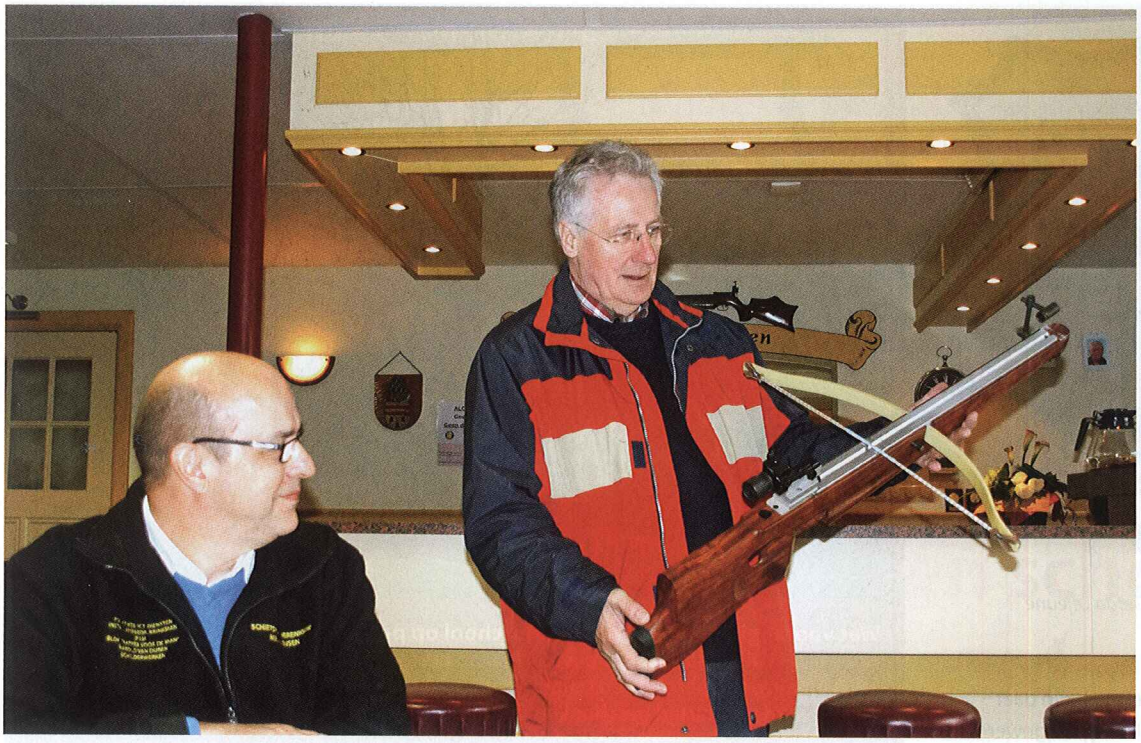

De voorzitter schiet tegenwoordig traditioneel kruisboog: "Onlangs nog 100 van de 100…"

toenmalige gemeente Nieuwleusen om het jeugdgebouw van de kerk aan de Dommelerdijk te huren omdat dit toch leeg stond. Op geheel eigen kracht zorgden de leden dat het gebouw aangepast werd om te kunnen fungeren als 'schuttershuis'. Vijf jaar later kwam de gemeente met de plannen om het gebouw af te breken om plaats te maken voor een parkeerplaats.

Van het jeugdgebouw naar de Wilhelminaschool

Op dat moment stond de Wilhelminaschool aan het Oosteinde in Nieuwleusen leeg; een school die in 1880 werd gebouwd. In 1917 werd er een vierde lokaal bij aangebouwd en zo ontstond het huidige pand. Omdat de gemeente niet wilde verhuren, besloot na lang wikken en wegen, het toenmalige bestuur om het pand voor 20.000 gulden te kopen. Met de steun van de dertig leden vond er opnieuw een succesvolle verbouwing plaats. In 1975 werd het nieuwe 'schietpaleis' officieel geopend door burgemeester Mulder en werd de Wilhelminaschool omgedoopt tot De Lindenhof. Vanaf die tijd beschikte de vereniging permanent over zestien elektrische banen en een eigen kantine. Over de financiering van genoemde 20.000 gulden zegt voorzitter Van Berkum: "Dat bedrag werd gefinancierd uit de contributie plus renteloze certificaten. Het gebouw is inmiddels wel hypotheekvrij maar de grond moeten we pachten van de gemeente." Hoe hoog is die pacht? "Het was een tientje per jaar maar sinds de nieuwe munt betalen we 4,57 euro per jaar," aldus een glimlachende voorzitter.

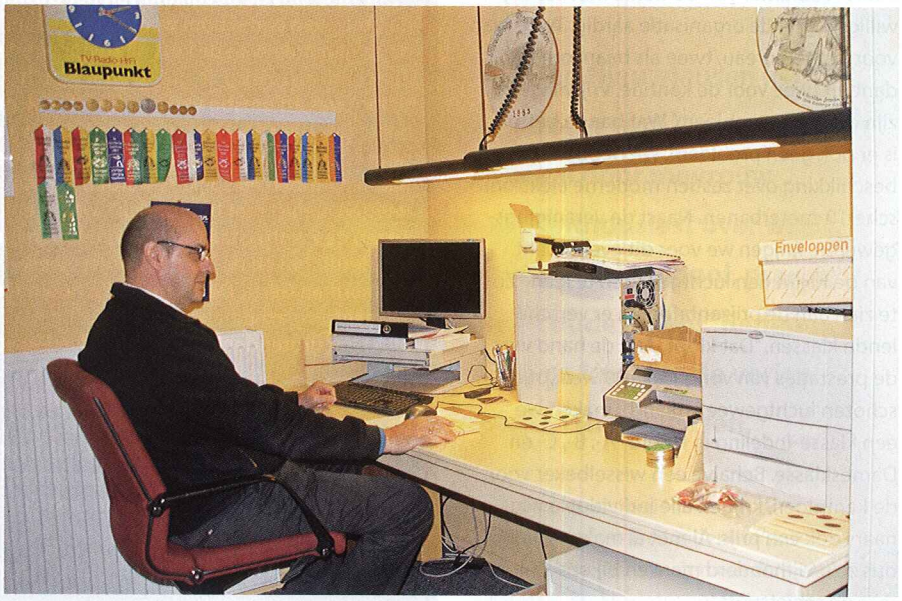

Het telbureau

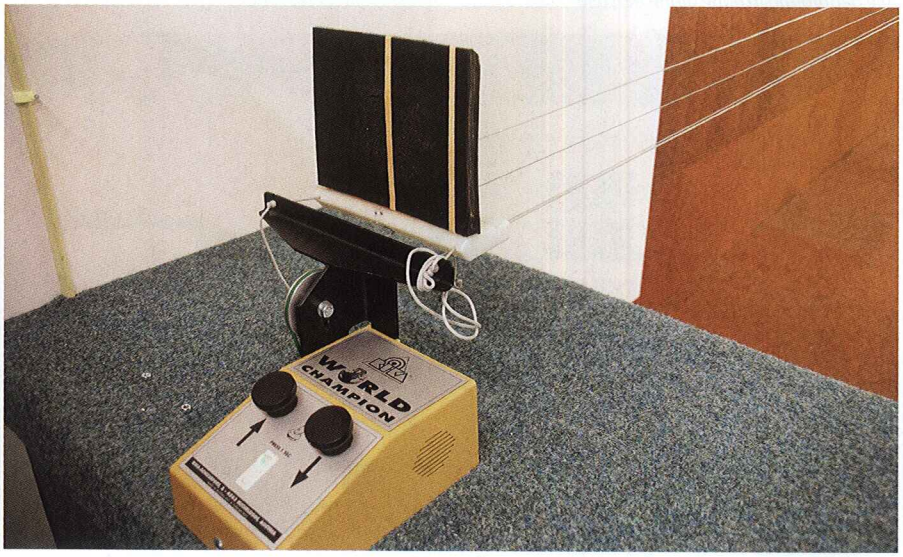

Extra stevige rubberen pijlenvanger voor het traditioneel boogschieten

De kleedkamer geheel in de oorspronkelijke stijl van het schoolgebouw gerestaureerd

Van schoolgebouw naar schietpaleis

Een jaar of tien geleden was een renovatie van het gebouw noodzakelijk om aan alle eisen van een schietclubgebouw te voldoen. De lijst was dusdanig lang, dat er met de gemeente overleg werd gevoerd om het gebouw te verkopen en vervolgens, met uitbreiding van de activiteiten met een afdeling Vuur, een nieuw onderkomen te realiseren. Dit plan kwam echter niet van de grond waarop er in de ledenvergadering werd besloten te renoveren. Ook nu werd deze klus door de eigen leden geklaard. Met een kleine bijdrage van de gemeente en een uitgebreide sponsoring door het Nieuwleuser bedrijfsleven werd ook de laatste verbouwing een enorm succes. Secretaris Bijker: "Behalve de kantine, is er veel aandacht besteed aan de gestelde normen voor lichtsterkte op onze schietbanen. NK's, AK's en DK's kunnen in principe op onze vereniging geschoten worden."

Links acht schietbanen, rechts acht schietbanen en in het midden de ziekenhuisstoeltjes van het Izala Ziekenhuis uit Zwolle. Voorzitter Dick van Berkum daarover: "Je moest eens weten hoeveel kauwgom ik er vanonder heb moeten verwijderen!"

Over Luchtgeweer, Luchtpistool, Kruisboog en uitwisseling

Gezien de overvolle prijzenkasten is de club rijk aan wedstrijdschutters. Bijker: "Dat klopt inderdaad. Met een man of tien lopen we alle Luchtpistoolwedstrijden in de omgeving af. In het verleden lag bij ons de nadruk op luchtgeweer, maar in de laatste vijftien jaar is dat toch wat meer verschoven naar luchtpistool." Ik zie ook dat er bij u met traditionele kruisbogen kan worden geschoten? "Sinds ik moeite heb om lang te staan, stap ik af en toe over op het traditioneel kruisboogschieten," zegt voorzitter Van Berkum. "Met Jan Bijker zijn we op dit moment de enige twee die dat doen. Onze bogen zijn gebouwd door een vakman uit Meppel. Jan schoot onlangs een volle bak (100 van de 100 mogelijke punten) en even daarna lukte dat mij ook." Op de website staat dat u verbonden bent aan een Duitse vereniging. "Dat klopt. Met de schietvereniging Kronberg vieren we in 2017 het 50-jarige uitwisselingsjubileum. Dat contact is tot stand gekomen tijdens een bezoek van onze leden Ben Mulder en Albert Jonkman aan een beurs in Frankfurt. Daar ontmoetten zij ene heer Walewijn, een Amsterdammer die getrouwd was met een Duitse vrouw die weer lid was van de schietvereniging uit Kronberg. En zo is er een hele plezierige uitwisseling tot stand gekomen."

Secretaris Jaap Bijker (links) en voorzitter Dick Berkum (rechts) praten enthousiast over 'hun' bedrijventoernooi

Wat wij vonden van de accommodatie? Van buiten een prachtig ouderwets goed onderhouden schoolgebouw annex schoolmeestershuis (dat in particulier bezit is). Van binnen ademt het gehele interieur - dankzij het vakmanschap van leden in hun hoedanigheid als aannemer, elektriciën, loodgieter, schilder - de tijd van weleer in een moderne functionele jas. Ook een compliment voor de goede verlichting op de zestien elektronische 10-meterbanen. Dank aan Dick van Berkum en Jaap Bijker voor de koffie en de gastvrije ontvangst op zondag.